ชื่อเรื่องวิจัย รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผล

ต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ผู้วิจัย ชัยวัฒน์ วาทะวัฒนะ

กรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลนิกา ฉลากบาง รองศาสตราจารย์ ดร.ทนงศักดิ์ คุ้มไข่น้ำ

ปร.ด. (การบริหารและพัฒนาการศึกษา) ปริญญา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สถาบัน

จีใชี่พิมพ์ 2562

บทคัดย่อ ยเพื่อพัก การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนารูปแบบและตรวจสอบความ สอดคล้องระหว่างรูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อ ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์ การดำเนินการวิจัย แบ่งเป็น 2 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วย การวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และการศึกษา โรงเรียนดีเด่น ระยะที่ 2 การตรวจสอบสมมติฐานการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.36-0.86 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.99 กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหาร สถานศึกษา ครูวิชาการ และครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 510 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน และตรวจสอบ ความสอดคล้องระหว่างรูปแบบเชิงสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ผลการวิจัยพบว่า

- 1. รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อ ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 5 ปัจจัย คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ กลยุทธ์องค์การ การจัดการกระบวนการ การจัดกระบวนการเรียนรู้ และความเป็นเลิศ ของโรงเรียน
- 2. รูปแบบที่พัฒนาขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมี ค่าสถิติ ดังนี้ ค่าไค-สแควร์ (Chi-square) เท่ากับ 57.77 ที่องศาอิสระ (df) เท่ากับ 90 ค่าความน่าจะเป็น (p-value) เท่ากับ 0.996 ค่าไค-สแควร์สัมพัทธ์ (χ²/df) เท่ากับ 0.64 ค่าประมาณความคลาดเคลื่อนของรากกำลังสองเฉลี่ย (RMSEA) เท่ากับ 0.00 ค่าดัชนีวัด ระดับความสอดคล้อง (GFI) เท่ากับ 0.99 ค่าดัชนีวัดความสอดคล้องที่ปรับแล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.98 ค่าขนาดตัวอย่างวิกฤติ (CN) เท่ากับ 1073.97 ค่าดัชนีวัดระดับ ความสอดคล้องเปรียบเทียบ (CFI) เท่ากับ 1 และค่ารากของค่าเฉลี่ยกำลังสองของ ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (RMR) เท่ากับ 0.0057 ปัจจัยทางการบริหารทั้ง 4 ปัจจัย สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของความเป็นเลิศของโรงเรียนได้ ร้อยละ 49 โดยการจัดการกระบวนการมีอิทธิพลทางตรงต่อความเป็นเลิศของโรงเรียน มากที่สุด รองลงมาคือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และการจัดกระบวนการเรียนรู้ นอกจากนี้ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความเป็นเลิศของ โรงเรียนมากที่สุด รองลงมาคือ กลยุทธ์องค์การ และการจัดการกระบวนการ

คำสำคัญ ปัจจัยทางการบริหาร ความเป็นเลิศของโรงเรียน ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ

TITLE The Causal Relationship Model of Administration-related Factors

Affecting the Excellence of Schools under the Office of the Basic Education Commission in the North-eastern Region of Thailand

AUTHOR Chaiwat Watawattana

ADVISORS Assoc. Prof. Dr. Sakthai Surakitbowon

Asst. Prof. Dr. Wannika Chalakbang

Assoc. Prof. Dr. Tanongsak Koomkhinam

DEGREE Ph.D. (Educational Administration and Development)

INSTITUTION Sakon Nakhon Rajabhat University

YEAR 2019

ABSTRACT

The objectives of this study were to develop and examine the goodness-of-fit between the developed causal relationship model of administration-related factors affecting the excellence of schools under the Office of the Basic Education Commission in the North-eastern Region of Thailand with the empirical data. There were 2 phases in this study. Research conceptual framework was built in the first phase by an analysis of relevant documents and researches, an interview with experts and a study of outstanding schools. The second phase was a research hypothesis examination.

Data was collected by using a 5-level rating scale questionnaire with discrimination value between 0.36-0.86 and overall reliability value at 0.99. The sample group consisted of 510 school directors, academic teachers and teachers in primary schools under the Office of the Basic Education Commission in the North-eastern Region of Thailand. Data was analyzed by determining the frequency, percentage, mean, standard deviation, Pearson product moment correlation coefficient. Confirmatory factor analysis and goodness-of-fit examination between the hypothetical model and empirical data was also conducted.

The study yielded the following results.

- 1. The developed causal relationship model of administration-related factors affecting the excellence of schools under the Office of the Basic Education Commission in the North-eastern Region of Thailand comprises 5 factors, which are academic leadership, organizational strategy, process management, learning process management and school excellency.
- 2. The developed model shows goodness-of-fit with the empirical data with statistics as follows: chi-square = 57.77, df = 90, p-value = 0.996, χ^2/df = 0.64, RMSEA =0.00, GFI=0.99, AGFI 0.98, CN = 1073.97, CFI=1 and MR=0.0057. The 4 Administration-related factors can altogether explain the variance of school excellency at 49 percent. Process management has the highest direct effect on school excellency, followed by academic leadership of school directors and learning process management. On the other hand, academic leadership of school directors has the highest indirect effect on school excellency, followed by organizational strategy and process management.

Keywords Administration-related Factors, School Excellency, Causal Relationship